

İngilizce Öğreniminde Medya ve Bilişim Teknolojisi Araçlarının Kullanımına Yönelik Tutum Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). İngilizce Öğreniminde Medya ve Bilişim Teknolojisi Araçlarının Kullanımına Yönelik Tutum Ölçeği. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=23586>

Özet

İngilizce Öğreniminde Medya ve Bilişim Teknolojisi Araçları Kullanımına Yönelik Tutum Ölçeği, Zeliha Zühal Güven tarafından 2015 yılında geliştirilmiş bir ölçme aracıdır. Bu ölçek, yabancı dil öğrenimi sürecinde öğrencilerin medya ve teknoloji araçları kullanmaya karşı sahip oldukları tutumları geçerli ve güvenilir bir şekilde belirlemek amacıyla tasarlanmıştır. Ölçek, yapılan psikometrik analizler sonucunda toplam 16 maddeden ve dört alt boyuttan oluşmaktadır. Yapılan analizler, ölçeğin yüksek iç tutarlılığa sahip olduğunu göstermektedir.

Ölçeğin geliştirme çalışması, teknoloji entegrasyonunun dil öğrenimindeki önemini artırmasıyla birlikte, öğrencilerin bu araçlara yönelik algıları ve eylemlerini ölçme ihtiyacına cevap vermektedir. Dört faktörlü yapı, öğrencilerin bilgi edinme, serbest zaman etkinlikleri, eğitim siteleri ve oyun gibi farklı kullanım amaçlarına yönelik tutumlarını ayrı ayrı değerlendirme imkanı sunar.

Anahtar Kelimeler

İngilizce öğrenimi, medya, bilişim teknolojisi, tutum, ölçek geliştirme, yabancı dil, teknoloji entegrasyonu, Likert Ölçeği.

Yazarlar

Zeliha Zühal Güven

Amaç

Ölçeğin temel amacı, İngilizce öğrenen bireylerin öğrenme süreçlerini desteklemek amacıyla kullandıkları veya kullanmayla düündükleri medya (haber, belgesel, müzik) ve bilişim teknolojisi (eğitim siteleri, bilgisayar oyunları) araçlarına yönelik tutumlarını ölçmektir. Bu araçların öğrenme üzerindeki potansiyel etkilerini anlamak, dil eğitimi programlarının ve materyallerinin geliştirilmesine katkı sağlamaktadır.

Ölçek, öğrencilerin teknoloji kullanımına yönelik olumlu veya olumsuz eylemlerini nicel verilerle ortaya koyarak, eğitimcilerin ve araştırmacıların öğrencilerin motivasyon kaynaklarını ve öğrenme tercihlerini daha iyi analiz etmelerine olanak tanır.

Yapı

İngilizce Öğreniminde Medya ve Bilişim Teknolojisi Araçları Kullanımına Yönelik Tutum Ölçeği, bireylerin teknoloji destekli dil öğrenimine ilişkin psikolojik eylemlerini ölçen çok boyutlu bir yapıdır. Yapılan faktör analizi sonucunda ölçek, medya ve bilişim teknolojisi araçları

kullanım amacına göre ayrılan dört temel alt boyuttan oluşmaktadır.

Bu dört boyut, öğrenme bağlamında teknolojinin farklı rollerini temsil eder: Bilgilenme ve Serbest Etkinlik Amaçlı Kullanım; Eğitim Amaçlı Kullanım; Türkçe Altyazılı Kullanım; ve Oyun Amaçlı Kullanım. Bu ayrımlar, tutumun genel bir teknoloji kabulünden ziyade, spesifik öğrenme aktivitelerine yönelik olduğunu göstermektedir.

Geçerlik

Ölçeğin yapı geçerliliğini belirlemek amacıyla hem açılmayacak faktör analizi (AFA) hem de doğrulayacak faktör analizi (DFA) uygulanmıştır. Bu analizler sonucunda, 16 maddelik nihai ölçek elde edilmiştir.

Faktör analizi sonuçlarına göre, ölçek maddeleri toplam varyansın %63.371'ini açıklamaktadır. Bu oran, ölçeğin ölçmeyi amaçladığı yapıyı yeterli düzeyde temsil ettiğini göstermektedir. Varimax döndürme tekniği kullanılarak yapılan analizler, ölçeğin kuramsal beklentilere uygun olarak dört boyutlu bir yapı sergilediğini doğrulamıştır.

Güvenirlilik

Ölçeğin iç tutarlılığını değerlendirmek için Cronbach Alpha güvenirlik katsayısı hesaplanmıştır. Tüm ölçek için hesaplanan katsayı .91 olarak bulunmuştur. Bu değer, ölçeğin mükemmel derecede güvenilir olduğunu ve maddelerin tutarlı bir şekilde aynı yapıyı ölçtüğünü işaret etmektedir.

Geliştirilen ölçeğin dört alt boyutuna ilişkin güvenirlik katsayıları ise .69 ile .90 arasında değişmektedir. Bu katsayılar, alt boyutların da kabul edilebilir düzeyden yüksek düzeye kadar değişen güçlü bir iç tutarlılığa sahip olduğunu göstermektedir.

Faktör Analizi

Ölçek geliştirme sürecinde, ölçek maddelerinin yapısal bütünlüğünü ortaya koymak için Faktör Analizi kullanılmıştır. İlk aşamada açılmayacak faktör analizi (AFA) uygulanmış ve ardından doğrulayacak faktör analizi (DFA) ile elde edilen faktör yapısı teyit edilmiştir.

AFA sırasında, maddelerin faktörlere dağılımını optimize etmek amacıyla Varimax dik döndürme tekniği kullanılmıştır. Bu döndürme işlemi sonucunda, 16 maddeyi içeren ve toplam varyansın önemli bir kısmını (%63.371) açıklayan dört faktörlü yapıya ulaşılmıştır. Bu dört faktör, ölçeğin dört alt boyutunu temsil etmektedir.

Ölçek Yapısı

Test Türü: Geliştirme (Development)

Format: Kendini Bildirim Ölçeği (Self-Report Scale). Toplam 16 madde ve dört faktörden oluşmaktadır.

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: İngilizce öğrenimi gören öğrenciler veya bireyler.

Yaş Grubu: Çalışmanın yapıldığı bülama göre genellikle lise veya üniversite öğrencileri (spesifik yaş aralığı kaynakta belirtilmemiştir).

Popülasyon Detayları: İngilizce öğreniminde medya ve bilişim teknolojisi araçları kullanan veya kullanma potansiyeli olan bireyler.

Test Metodolojisi: 6'lı Likert Ölçeği kullanılarak derecelendirme yapılmaktadır (1=kesinlikle katılmıyorum, 6=kesinlikle katılıyorum). Yüksek puanlar, medya ve teknoloji araçları kullanma yönelik daha olumlu bir tutumu ifade eder.

Anahtar Kelimeler

Tutum ölçeği, dil öğrenimi, teknoloji araçları, medya kullanımı, Cronbach Alpha, Varimax, yapı geçerliliği, EFA, CFA.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Bilgi mevcut değildir.

Bağlantılı Kurum E-posta Adresi: zzuhalguven@gmail.com

Yazışma Adresi: Yazarın akademik kurumu veya iletişim bilgileri için makaleye başvurulmalıdır.

İzinler, Ücret ve Test Yolu

Ölçek, 2015 yılında geliştirilmiştir. Ölçeğin kullanımı için izinler ve olası ücretler konusunda sorumlu yazar Zeliha Zühal Güven ile doğrudan iletişime geçilmesi tavsiye edilmektedir (zzuhalguven@gmail.com).

Ölçeğin orijinal PDF dosyası aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir:

[ingilizce-ogreniminde-medya-ve-bilisim-teknolojisi-araclarinin-kullanimina-yonelik-tutum-olcegi-](#)

[toad.pdf](#)

Referanslar

Güven, Z. Z. (2015). İngilizce öğreniminde medya ve bilişim teknolojisi araçları kullanma yönelik ölçek geliştirme çalışması. *International Journal of Languages' Education and Teaching*, 3(2), 312-323.

İngilizce Öğreniminde Medya ve Bilişim Teknolojisi Araçları Kullanma Yönelik Tutum Ölçeği Maddeleri

Ölçek 16 madde dört faktörden oluşmaktadır.

Bilgilendirme ve Serbest Etkinlik Amaçlı Kullanım (9 madde): İngilizce hazırlanmış haber veya belgesel programları izleyerek İngilizce öğrenilebilir.

Eğitim Amaçlı Kullanım (1 madde): İnternette eğitim amacıyla hazırlanmış siteleri (örneğin: BBC Learning, VOA, Ello, vb.) takip ederek İngilizce öğrenilebilir.

Türkçe Altyazılı Kullanım (7 madde): Türkçe altyazılı müzik dinleyerek İngilizce öğrenilebilir.

Oyun Amaçlı Kullanım (2 madde): İngilizce hazırlanmış bilgisayar oyunları oynayarak İngilizce öğrenilebilir.

Derecelendirme: 6'lı Likert (1=kesinlikle katılmıyorum, 2=katılmıyorum, 3=kararsızım, 4=kararsızım, 5=katılıyorum ve 6=kesinlikle katılıyorum).